

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa	30				20										
Razem w roku:	30				50										

UWAGA: ćwiczenia prowadzone są równolegle przez obie Katedry (zgodnie z podziałem na grupy opracowanym przez opiekuna roku - grupy studenckie podzielone są równomiernie pomiędzy obydwie Katedry, które realizują ten sam zakres tematyczny i ilość godzin).

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Powiązanie w spójną całość anatomii, fizjologii i fizjopatologii kobiecego narządu płciowego w aspekcie ludzkiej prokreacji.

C2. Ciąża i poród o przebiegu fizjologicznym.

C3. Nieprawidłowości przebiegu ciąży i porodu - operacje położnicze.

C4. Diagnostyka w ginekologii i położnictwie.

C5. Postępowanie w położniczych stanach nagłych.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	F.W9	znajomość funkcji rozrodczych kobiety, zaburzeń z nimi związanych oraz postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne dotyczące w szczególności: cyklu miesięczkowego i jego zaburzeń, ciąży, porodu fizjologicznego i patologicznego oraz połogu, zapaleń i nowotworów w obrębie narządów płciowych, regulacji urodzeń, menopauzy, podstawowych metod diagnostyki i zabiegów ginekologicznych. Nabranie wiedzy oraz umiejętności praktycznych w zakresie diagnostyki oraz podmiotowego i przedmiotowego badania położniczego i ginekologicznego	Odpowiedź ustna na ocenę, zaliczenie testowe na ocenę	WY,CK,
U1	FU13	- rozpoznaje objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o nieprawidłowym przebiegu ciąży (nieprawidłowe krwawienia, czynność skurczową macicy);	-analiza przypadków, obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych	CK
U2	FU14	- interpretuje wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki płodu) oraz wyniki badań laboratoryjnych świadczących o patologii ciąży;	-analiza przypadków, obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych	
U3	FU15	- interpretuje zapis kardiokografii (KTG);	-analiza przypadków, obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych	
U4	FU16	- rozpoznaje rozpoczynający się	-analiza przypadków,	

U5	FU17	poród oraz nieprawidłowy czas jego trwania; - interpretuje objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie porożenia;	obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych - analiza przypadków, obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych
U6	FU18	- ustala zalecenia, wskazania i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji;	- analiza przypadków, obserwacja, wykonywanie czynności w warunkach symulowanych

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL - E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	80
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	25
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	105
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	4,0
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady:

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa

1. Wady rozwojowe żeńskich narządów płciowych
2. Stany zapalne dolnego odcinka żeńskich narządów płciowych.
3. Stany zapalne górnego odcinka żeńskich narządów płciowych i gruczołu sutkowego.
4. Podstawy endokrynologii ginekologicznej – zaburzenia miesiączkowania
5. Podstawy endokrynologii ginekologicznej – menopauza
6. Problemy ginekologiczne związane z otyłością. Endometrioza.
7. Zaburzenia statyki żeńskich narządów płciowych wewnętrznych i nietrzymanie moczu.
8. Diagnostyka i leczenie niepłodności.
9. Planowanie rodziny i antykoncepcja.
10. Stany naglące w położnictwie i ginekologii.
11. Nowotwory sromu i pochwy – stany przedrakowe, zmiany łagodne i złośliwe.
12. Nowotwory szyjki macicy – stany przedrakowe, zmiany łagodne i złośliwe. Rola infekcji HPV w patogenezie raka szyjki macicy.
13. Nowotwory trzonu macicy – stany przedrakowe, zmiany łagodne i złośliwe.
14. Nowotwory jajnika i jajowodu – zmiany łagodne i złośliwe.
15. Nowotwory gruczołu sutkowego – zmiany łagodne i złośliwe.

Seminaria

- 1.
- 2.
- 3.

Cwiczenia:

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa

Semestr zimowy:

1. Ciąża wysokiego ryzyka: Nadciśnienie tętnicze w ciąży i jego następstwa – nadciśnienie przewlekłe, stan przedrzucawkowy, rzucawka. Choroby wątroby specyficzne dla okresu ciąży – zespół HELLP, ostre stłuszczenie wątroby ciężarnych, wewnątrzwątrobowa cholestaza ciężarnych. Cukrzyca ciążowa i przedciążowa – powikłania, klasyfikacja wg White, sposób prowadzenia i rozwiązania ciąży. Zakażenia dróg moczowych w ciąży. Zespół antyfosfolipidowy (APS) – kryteria diagnostyczne, następstwa kliniczne, leczenie w okresie ciąży. Wielowodzie i małowodzie. Wewnątrzmaciczne ograniczenie wzrastania płodu (IUGR) – przyczyny, diagnostyka, postępowanie.
2. Poród patologiczny: Nieprawidłowości położenia, ustawienia i ułożenia płodu – rodzaje, rozpoznanie, postępowanie. Zaburzenia czynności skurczowej macicy – osłabienie czynności skurczowej, nadmierna czynność skurczowa, rozkojarzona czynność skurczowa. Niewspółmierność matczyno-płodowa – przyczyny, objawy, rozpoznanie. Dystocja barkowa – czynniki ryzyka, zapobieganie, postępowanie. Zabiegi kończące poród (operacje położnicze) – cięcie cesarskie, zabieg kleszczowy, wyciągacz próżniowy, pomoc ręczna, obrót zewnętrzny i wewnętrzny – wskazania, warunki i technika wykonywania. Poród drogami naturalnymi po przebytym cięciu cesarskim.
3. Krwawienia w czasie ciąży i porodu: Poronienie. Ciąża ektopowa. Ciąża obumarła. Rak szyjki macicy w ciąży. Ciążowa choroba trofoblastyczna. Krwawienia z żyłaków pochwy i sromu. Łożysko przodujące. Przedwczesne oddzielenie się łożyska. Pęknięcie naczyń błędzących. Przyczep błoniasty pępowiny. Krwotoki w III okresie porodu – niedowład macicy, zaburzenia w oddzielaniu się i wydalaniu łożyska. Urazy okołoporodowe tkanek miękkich kanału rodnego. Koagulopatie położnicze – przyczyny, rozpoznanie, leczenie.
4. Ginekologia kliniczna: Wady rozwojowe żeńskich narządów płciowych i gruczołu sutkowego – podział, rozpoznanie i leczenie. Zespół bólowy miednicy mniejszej (PPS) – przyczyny, diagnostyka różnicowa. Endometrioza – współczesne poglądy na etiopatogenezę, klasyfikacja, diagnostyka i leczenie. Nieprawidłowe krwawienia maciczne – przyczyny, postępowanie. Mięśniaki macicy – charakterystyka, objawy kliniczne, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie. Zabiegi endoskopowe w ginekologii – wskazania do laparoskopii, histeroskopii i salpingoskopii, technika wykonywania, powikłania. Techniki wspomaganego rozrodu (ART) w leczeniu niepłodności małżeńskiej.
5. Onkologia ginekologiczna: Klasyfikacja nowotworów złośliwych żeńskich narządów płciowych oraz gruczołu sutkowego. Rak sromu – obraz kliniczny, rozpoznanie, leczenie. Rak szyjki macicy – objawy, rozpoznanie, leczenie, profilaktyka – rola szczepień przeciwko HPV. Rak błony śluzowej trzonu macicy – objawy, rozpoznanie, leczenie. Rak jajnika – obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie. Rak sutka – objawy, rozpoznanie, leczenie, profilaktyka. Radioterapia i chemioterapia w onkologii ginekologicznej – rodzaje, skuteczność, powikłania.

Semestr letni:

1. Nadzór nad kobietą ciężarną oraz pacjentką ze schorzeniami ginekologicznymi – zasady trójstopniowej opieki selekcyjnej. Stany zapalne żeńskich narządów płciowych oraz gruczołu sutkowego. Choroby przenoszone drogą płciową. Wybrane zagadnienia z ginekologii

dziecięcej i dziewczęcej.

2. Leczenie operacyjne schorzeń ginekologicznych – przygotowanie pacjentki do zabiegu i zasady postępowania na sali operacyjnej. Zaburzenia statyki żeńskich narządów płciowych – klasyfikacja POP-Q, nowoczesne metody diagnostyki i terapii. Nietrzymanie moczu u kobiet – etiopatogeneza, podział, rozpoznanie, sposoby leczenia i zapobiegania.
3. Ostre schorzenia ginekologiczne – ciąża ektopowa, skręt torbieli jajnika, ostre zapalenie przydatków, urazy narządów płciowych. Przystępstwa na tle seksualnym wobec kobiet – postępowanie lekarskie z ofiarami gwałtu i czynów nierządnych. Problematyka przemocy w rodzinie. Poronienia kryminalne – rozpoznanie, postępowanie, powikłania.
4. Nowotwory złośliwe żeńskich narządów płciowych oraz gruczołu sutkowego – klasyfikacja, diagnostyka, leczenie, profilaktyka.
5. Wpływ zmian cywilizacyjnych na prokreację człowieka. Zaburzenia miesiączkowania. Niepłodność małżeńska. Planowanie rodziny i antykoncepcja. Przekwitanie – wskazania i przeciwwskazania do hormonalnej terapii zastępczej.

Inne

1.

2.

3.

itd....

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Cunningham – „Williams Obstetrics”
2. Bankowski – „John Hopkins Manual of Obstetrics and Gynecology”
3. Berek – „Novak’s Gynecology”

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Cohen – „Cherry and Merkatz’s Complications of Pregnancy”
2. De Cherney – „Current Obstetrics and Gynecology”
3. Gilstrap – „Operative Obstetrics”

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Fantom do ćwiczeń położniczych, fantom do ćwiczeń ginekologicznych, rzutnik multimedialny, ekran, laptop, audiowizualne wyposażenie sali operacyjnej z możliwością transmisji na salę wykładową

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Przygotowanie teoretyczne do ćwiczeń klinicznych oraz aktywny w nich udział. Posiadanie zaliczenia zajęć z Ginekologii i Położnictwa odbywanych w ramach zajęć na roku IV-tym.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

Kolokwium kończące blok ćwiczeń klinicznych w semestrze zimowym, obejmujące całość zagadnień. Odpowiedź ustna na ocenę u prowadzącego zajęcia w semestrze letnim, obejmujące całość zagadnień. Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi – odrobienie w formie prezentacji, eseju lub odpowiedzi ustnej;

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	Celująca znajomość merytoryczna tematyki ćwiczeń. Student zna podłoże patofizjologiczne schorzenia, potrafi przedstawić ciąg przyczynowo-skutkowy (patofizjologia-objaw-leczenie) jednostki chorobowej; proponuje wszystkie sensowne metody diagnostyki, wie, po zajęciach, jakich wyników u danego pacjenta należy się spodziewać i dlaczego
Ponad dobra (4,5)	Bardzo dobra znajomość merytoryczna tematu, umiejętność płynnego omówienia zalet i wad różnych metod diagnostyki danej patologii oraz różnych sposobów terapii. Student zna podłoże patofizjologiczne schorzenia, potrafi przedstawić ciąg przyczynowo-skutkowy (patofizjologia-objaw-leczenie) danej jednostki chorobowej; proponuje metody diagnostyki uwzględniając najnowsze metody badań, wie jakich wyników u danego pacjenta należy się spodziewać i dlaczego. Student umie w pełni samodzielnie zaplanować proces diagnostyczno-terapeutyczny.
Dobra (4,0)	Dobra znajomość merytoryczna tematu, umiejętność zaproponowania różnych metod diagnostyki danej patologii oraz różnych sposobów terapii. Znajomość podłoża patofizjologicznego schorzenia – zbudowanie podstawowego ciągu przyczynowo-skutkowego (patofizjologia-objaw-leczenie) danej jednostki chorobowej; Student umie w pełni samodzielnie zaplanować proces diagnostyczno-terapeutyczny i wyjaśnić prowadzącemu każdy etap tego planu w ujęciu konkretnego przypadku swojej pacjentki
Dość dobra (3,5)	Dobra znajomość merytoryczna tematu, umiejętność zaproponowania różnych metod diagnostyki danej patologii oraz różnych sposobów terapii. Z pomocą prowadzącego wyjaśnia patofizjologię schorzenia – (patofizjologia-objaw-leczenie). Student umie zaplanować podstawowy rys procesu diagnostyczno-terapeutycznego
Dostateczna (3,0)	Podstawowa znajomość merytoryczna tematu, umiejętność interpretacji wyników różnych metod diagnostyki danej patologii oraz propozycja różnych sposobów terapii. Z pomocą prowadzącego wyjaśnia patofizjologię schorzenia – (patofizjologia-objaw-leczenie). Student umie zaplanować podstawowy rys procesu diagnostyczno-terapeutycznego, rozumie kolejne jego etapy
Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa	I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa
Adres jednostki	ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław	ul. Chałubińskiego 3, 50-368 Wrocław
Nr telefonu	71- 733-14-97; 71/733-14-00	
E-mail		

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr hab. n. med. Michał Pomorski
Nr telefonu	
E-mail	michal.pomorski@umed.wroc.pl

<i>Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:</i>	<i>stopień/tytuł naukowy lub zawodowy</i>	<i>dziedzina naukowa</i>	<i>Wykonywany zawód</i>	<i>Forma prowadzenia zajęć</i>
Mariusz Zimmer	Prof. dr hab.	ginekologia	lekarz	CK
Jerzy Florjański	dr hab.n.med.	ginekologia	lekarz	CK
Tomasz Fuchs	dr hab.n.med.	ginekologia	lekarz	CK
Michał Pomorski	dr hab.n.med.	ginekologia	lekarz	WY, CK
Marek Tomiałowicz	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Jakub Śliwa	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Cyprian Goluda	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Jacek Robaczyński	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Jacek Żmijewski	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Anna Rosner - Tenerowicz	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Wojciech Homola	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Robert Woytoń	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Artur Wiatrowski	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Anna Kryza	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Paweł Barański	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Aleksandra Zimmer	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Beata Dawiec	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Anna Tarczyńska	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Mariusz Kasperski	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Joanna Budny-Wińska	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Lidia Hirnle	Prof. dr hab	ginekologia	lekarz	CK
Marek Murawski	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Jan Korzeniowski	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Grzegorz Myszczyzyn	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
M. Strózik	tek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Radosław Blok	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Rafał Sozański	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Bogusław Palczyński	dr n. med.	ginekologia	lekarz	CK
Renata Pilarczyk	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Małgorzata Kowalska	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Maciej Pakuła	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
J. Banyś	tek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Magdalena Kapłon	tek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Adam Jagodziński	tek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Ewa Zielińska	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Magdalena Makowska	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Aleksandra Kalota	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK
Karolina Panek	lek. med.	ginekologia	lekarz	CK

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

II KATEDRA I KLINIKA
GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA

.....
kierownik

prof. dr hab. n. med. Mariusz Zimmer

UNIWERSYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Załącznik nr 5
do Uchwały Senatu Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu nr 1630
z dnia 30 marca 2016 r.

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....

prof. dr hab. Andrzej Hendrich